

Evolueren welzijn en bbp in dezelfde richting?

De meerderheid van de 63 indicatoren in het rapport Aanvullende indicatoren naast het bbp toont een verbetering. Desondanks is het welzijn gedaald tussen 2008 en 2016. Dat blijkt uit de nieuwe compositie indicator die door het FPB wordt voorgesteld. Die daling is hoofdzakelijk te wijten aan de achteruitgang van de gezondheidstoestand van de Belgen, onder meer de mentale gezondheidstoestand.

De meerderheid van de aanvullende indicatoren naast het bbp toont een verbetering

Van de 63 indicatoren die door het FPB worden voorgesteld om het bbp aan te vullen, evolueert het merendeel in de richting van hun doelstelling. Het gaat dan om indicatoren die alle thema's bestrijken, zoals opleiding, werk, klimaat of natuurlijke hulpbronnen. Zijn die gunstige evoluties voldoende om de bestaande doelstellingen te behalen? Met de gebruikte evaluatiemethode kan die vraag niet beantwoord worden.

De indicatoren die ongunstig evolueren vallen hoofdzakelijk onder de volgende thema's: levensstandaard en armoede, gezondheid, energie, economisch kapitaal en mobiliteit en vervoer.

Maar de situatie blijft zorgwekkend voor de minderbedeelden

De indicatoren over risicogroepen verslechteren: overmatige schuldenlast van de gezinnen, leefloners, depressie en uitstel of afstel van medische zorg om financiële redenen.

Uit de opsplitsing van de indicatoren blijkt ook dat hoe lager het inkomen is, hoe meer mensen roken, hoe vaker ze lijden aan een depressie en hoe minder vertrouwen ze hebben in anderen. Hetzelfde geldt voor de bevolkingsgroepen met de laagste diploma's.

Bovendien wordt het merendeel van de verschillen tussen de meest bevoorrechte en de kwetsbaarste bevolkingsgroepen meer uitgesproken met de tijd.

Ondanks de verbetering van veel indicatoren, daalt het welzijn

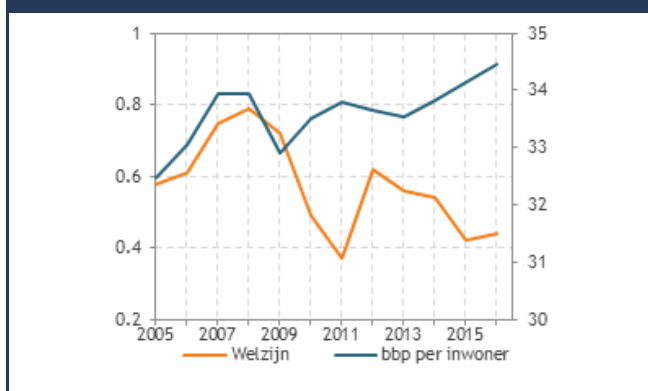
Het FPB stelt een nieuwe compositie indicator voor om het welzijn 'hier en nu' (W_{HN}) te meten. Die indicator synthetiseert de belangrijkste determinanten van

het welzijn in België. Tussen 2005 en 2008 is het welzijn van de Belgen gestegen. Vanaf 2008 – het jaar waarin de crisis uitbrak – is het welzijn aanzienlijk gedaald.

Die daling van het welzijn is hoofdzakelijk te wijten aan de achteruitgang van de gezondheidstoestand van de Belgen. Dat blijkt uit de analyse van de componenten van de indicator. Een mogelijke verklaring voor die achteruitgang is dat de crisis een negatieve impact heeft gehad op de mentale gezondheid.

Die indicator werd vergeleken met andere indicatoren, waaronder het bruto binnenlands product per inwoner (bbp/inwoner - gecorrigeerd voor de inflatie). De twee indicatoren evolueren op een gelijkaardige manier tot 2009. Vervolgens stijgt het bbp/inwoner terwijl het W_{HN} daalt.

Welzijn hier en nu (W_{HN} , linkeras) en bbp per inwoner (duizenden kettingeuro's - referentiejaar 2010 - rechteras)

Op termijn zal die indicator worden aangevuld door een andere indicator over het welzijn op lange termijn in België en die zal met andere thema's, zoals het milieu en het klimaat, rekening houden.

Een indicator om het huidige welzijn in België te meten: Welzijn hier en nu - W_{HN}

De indicator W_{HN} werd opgesteld nadat eerder de belangrijkste determinanten van het welzijn in België en hun respectievelijke belang werden onderzocht. Die indicator is samengesteld uit zes indicatoren die de gezondheidstoestand, materiële ontbering, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, vroegtijdige schoolverlaters en het sociaal netwerk meten. Aan elke indicator wordt een specifiek gewicht toegekend dat is berekend aan de hand van bestaande gegevens. De gezondheidsindicator heeft het grootste gewicht.

Rekening houdend met de methode om de indicator W_{HN} op stellen, wordt die uitgedrukt op een schaal van 0 tot 1. De indicator meet niet het niveau van het welzijn, maar de evolutie ervan.

De indicator W_{HN} heeft als voordeel dat hij steunt op objectieve resultaten, verschillende facetten van het welzijn synthetiseert, transparant en opsplitsbaar is. De indicator is evenwel gebaseerd op nog steeds beperkte kennis over het welzijn en bestrijkt slechts een deel van het welzijn dat wordt gemeten door de vraag "*Alles in acht genomen, hoe tevreden bent u met uw leven?*". Bovendien kan de daling van een indicator worden gecompenseerd door de stijging van een andere indicator, wat een benadering is van de werkelijkheid.

De details omtrent de indicator W_{HN} zijn terug te vinden in de *Working Paper 2-18* op www.plan.be.

Op de website [indicators.be](http://www.indicators.be)

Andere sociale, milieu- en economische indicatoren zijn beschikbaar op www.indicators.be. Ze zijn onderverdeeld in 13 thema's:

- Subjectief welzijn,
- Levensstandaard en armoede,
- Werk en vrije tijd,
- Gezondheid,
- Opleiding en vorming,
- Samenleving,
- Milieu,
- Klimaat,
- Energie,
- Natuurlijke hulpbronnen,
- Land en ecosystemen,
- Economisch kapitaal,
- Mobiliteit en vervoer.

Het volledige rapport '*Aanvullende indicatoren naast het bbp, 2018*' is beschikbaar op www.plan.be. De indicatoren van het rapport zijn beschikbaar op www.indicators.be.

Voor meer informatie: Patricia Delbaere, dp@plan.be, 02.507.74.73 en Alain Henry, ah@plan.be, 02.507.74.76